

Forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring. (Rejsesygesikring).

Af sundhedsministeren (Ester Larsen).
(Fremsat 4/12 91. Første behandling 11/12 91. Betænkning 27/2 92).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§ 1, ændringsforslaget, § 2, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

20) Anden behandling af lovforslag nr. L 156:

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove. (Personfradragregler m.v.).

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 10/12 91. Første behandling 12/12 91. Betænkning 26/2 92).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Pia Gjellerup (S):

Dette forslag, som vi havde til første behandling kort før jul, har vi nu afgivet betænkning over i Skatteudvalget, og i den forbindelse blev et flertal bestående af Socialdemokratiet, SF, Fremskridtspartiet, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti enige om at henstille til regeringen, at den fejl, som forslaget retter op på, men som forslaget ikke kan rette op på for de seneste 5 års vedkommende, at kommunerne, som for en dels vedkommende skal bære den fejl, under ét bliver holdt skadesløse, forstået på den måde, at det provenu, som kommunerne mister i alt, bliver indregnet i den årlige kompensation til kommunerne i henhold til det udvidede totalbalanceprincip. Normalt er det sådan, at ændringer på skatteområdet ikke indgår i totalbalanceprincippet, men her er der ikke tale om en ændring på skatteområdet, men om en decideret fejl, som kommunerne kommer til at bære en betydelig byrde af.

Jeg skal derfor spørge skatteministeren, om regeringen er indstillet på at følge den meget brede indstilling, der er kommet fra et stort flertal i Skatteudvalget, og derved altså holde kommunerne under ét skadesløse.

Til bemærkningen »under ét skadesløse«
hører en baggrund, nemlig at det mest enkle kunne være, at man faktisk havde holdt den enkelte kommune skadesløs mere præcist. Det har så været valget, og det, vi har kunnet drøfte os frem til blandt Skatteudvalgets medlemmer, var at tage beløbet ind over det udvidede totalbalanceprincip, men det betyder altså stadig – og det må vi så se i øjnene og tage på os, det var så langt, vi kunne komme – at der er kommuner, der stadig kommer til at bære en større byrde, som kommer til at betale for fejl, regeringen har begået, og som den først har fået rettet op på med et antal års eftervirkning.

Jeg skal altså høre, om jeg kan få et klart svar fra skatteministeren, om han vil løfte den henstilling fra et flertal af udvalgets medlemmer, sådan at vi i hvert fald får lagt et lille plaster på såret.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne sige til fru Pia Gjellerup, at det selvfølgelig altid må være sådan, at når et fler-

[Skatteministeren]

tal i et udvalg, som altså også repræsenterer et flertal i Tinget, henstiller til en minister at foretage nogle overvejelser, så må ministeren selvfølgelig foretage nogle overvejelser. Det gælder også i denne sag, men jeg vil gerne sige dertil, at det er jo sådan, at ændringer på skatteområdet normalt ikke indgår i den kompensation, der ydes til kommunerne i henhold til det udvidede totalbalanceprincip.

Jeg gav under førstebehandlingen tilsagn om, at jeg ville overveje spørgsmålet, såfremt det måtte vise sig, at nogle kommuner ville blive særlig hårdt ramt af denne lovgivning. På daværende tidspunkt var fordelingen på kommunerne ikke oplyst.

Det har vi så haft lejlighed til at studere yderligere under udvalgsarbejdet, og af de oplysninger, der er lagt frem i udvalget – men vi arbejder jo videre med kulegravningen af spørgsmålet – viser der sig to ting: For det første at man ikke kan tale om, at der er nogle kommuner, der bliver særlig hårdt ramt; faktisk er fordelingen på kommuner sådan jævn. Men det andet, man kan slå fast, er, at der ikke er tale om nogen særlig belastning. Undersøgelsen viser i øvrigt, at der tilsyneladende er tale om et mindre provenutab, end vi egentlig havde frygtet. Det kan først bekræftes i løbet af nogle uger, når vi får foretaget de endelige opgørelser af, om den antagelse holder stik.

Så jeg vil sige, at dels det forhold, at man ikke kan tale om, at nogle kommuner bliver særlig hårdt ramt, og dels det forhold, at der under alle omstændigheder er tale om meget små beløb, berettiger altså ikke til, at sagen tages op i forbindelse med de årlige DUT-forhandlinger.

Jeg skal sluttelig henvise til, at vi jo har fortilfælde, hvor staten er bragt i den situation, at staten og kommunerne f.eks. som følge af en højesteretsdom har måttet tilbagebetale beløb til borgerne. Lad mig f.eks. nævne den sag, hvor Højesteret gav dødsboer ret til to personfradrag. Det kostede ganske mange penge; de skulle selvfølgelig tilbagebetales, og dér blev der selvfølgelig heller ikke tale om kompensation i henhold til det såkaldte DUT-princip, altså det udvidede totalbalanceprincip, fordi skatteprovenuændringer ikke indgår i dette princip.

I denne højesteretssag var der tale om meget store beløb. I det lovforslag, vi taler om her, er

der tale om meget små beløb, så jeg synes altså ikke, der er noget, der taler for, at sagen tages op i forbindelse med DUT-forhandlingerne.

Pia Gjellerup (S):

Jeg var faktisk noget overrasket over skatteministerens besvarelse. Der er ikke tale om, at Skatteudvalgets meget store flertal har henstillet til regeringen, om den vil overveje noget som helst. Der er en henstilling til regeringen om – for at citere direkte fra betænkningen: »Et flertal . . . henstiller til regeringen, at det beløb, som kommunerne i alt mister som følge af den fejl, der nu rettes op med lovforslaget, indgår i den årlige kompensation til kommunerne i henhold til det udvidede totalbalanceprincip. Ændringer på skatteområdet indgår normalt ikke i kompensationen, men der er i denne sag ikke tale om en ændring på skatteområdet, men derimod om en utilsigtet fejl, som staten må bære den fulde byrde af.«

Det er en meget klar henstilling, som jeg går ud fra at skatteministeren også har læst og her fra Folketingets talerstol vil forholde sig til. Den passer ikke med vendingen »at ville overveje« eller »at ville medtage beløbet i forhandlingerne med kommunerne«. Det er et spørgsmål om, at skatteministeren herfra skal tilkendegive, at han vil rette sig efter den henstilling fra folketingsflertallet om at medtage beløbet, så kommunerne får refusion for det under ét, og ikke en vaklen i forhold til, om man i øvrigt skal sidde og jonglere med det, om man nu skal tage det med, om man nu kan blive enig om noget andet med kommunerne, eller et eller andet andet. Beløbet skal medtages, punktum! Det er henstillingen fra et bredt flertal i Folketinget, og jeg håber, at jeg i anden omgang vil kunne få et klart svar fra skatteministeren på dette.

I øvrigt kan jeg til spørgsmålet, om der er kommuner, der taber mere eller mindre, om hvor spredt det er og hvor store beløb, oplyse, at selv med det forhold, at vi får en kompensation over det udvidede totalbalanceprincip, vil Københavns Kommune, for at nævne den kommune, vi bor i her som Folketing, efter de beregninger, der er, under alle omstændigheder komme til at miste omkring 8 mio. kr.

Så kan man vælge at sige, at Københavns Kommune er så stor, at 8 mio. kr. ikke betyder noget. Men hvis man har gjort sig den ulejlig-

[Pia Gjellerup]

hed at sætte sig en smule ind i, hvordan den økonomiske situation er i København, så er 8 mio. kr. faktisk ganske meget, også i København og for Københavns borgere.

Ole Donner (FP):

Jeg vil gerne tilkendegive herfra, at jeg er enig i fru Pia Gjellerups udtalelser, og Fremskridtspartiet er med i det meget brede flertal, der anmoder ministeren om nu at sørge for, at det ikke går ud over kommunerne. Der er tale om en klar fejl fra statens side, og derfor bør den selvfølgelig rettes. Og jeg er enig med fru Pia Gjellerup i, at det ikke er noget, ministeren skal overveje; jeg ønsker ham god arbejdslyst med at få det ordnet.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Jeg kan sige til fru Pia Gjellerup, at jeg har læst betænkningen, jeg har forstået betænkningen, og selvfølgelig vil det, som Folketingets partier har udtalt, indgå i mine tanker, når den meget store opgørelse, der finder sted i forbindelse med de årlige DUT-forhandlinger, skal foregå.

Men jeg gør altså opmærksom på, at det, vi her taler om, under alle omstændigheder – og det tror jeg også vil blive bekræftet, når vi nu får de endelige opgørelser af, hvad det er, det betyder for kommunerne – vil være et meget, meget, meget beskedent beløb i forhold til de store summer, der er på bordet, når regeringen og kommunerne årligt forhandler DUT-kompensationer. Ja, jeg vil sige, at det her beløb er så lille, at det knap nok kan ses, det er så lille, at det knap nok kan ses i den store forhandling.

Men jeg har selvfølgelig lyttet til, hvad der er sagt, og jeg vil også gerne tilkendegive, at jeg føler mig meget overbevist om, at jeg til fulde forstår, hvad der er sagt, og det vil jeg selvfølgelig have i mine tanker, når vi mødes med kommunerne.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Ja, nu er jeg ikke helt tilfreds med skatteministerens tankevirkingsomhed, og jeg vil spørge formanden for Skatteudvalget, om man ikke kunne tage sagen tilbage til udvalget og i form af et ændringsforslag mellem anden- og tredje-

behandlingen pålægge ministeren at handle, som et flertal ønsker. For jeg er ikke tilfreds med, at ministeren sætter en vis tankevirkingsomhed i gang. Det sker der ikke realitetsændringer af.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Når skatteministeren står og udtaler herfra, at det er meget små beløb, det drejer sig om – efter ministerens mening i hvert fald – så forstår heller ikke jeg, at ministeren synes, at et flertal i Skatteudvalget er nødt til enten at tage sagen tilbage og lave et ændringsforslag eller ligefrem komme med et helt nyt lovforslag for at få sådan nogle bagateller løst, som det tilsyneladende er.

Derfor synes jeg, ministeren bør sige her fra talerstolen, at selvfølgelig vil ministeren gøre det, som et flertal i Folketinget henstiller til ministeren at gøre.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Hr. Jens Thoft spurgte formanden for Skatteudvalget, om vi ikke burde tage sagen tilbage til udvalget med henblik på eventuelt at lave et ændringsforslag. Så må jeg jo svare, at det kan ethvert folketingsmedlem bede om. Jeg skal gerne gøre det – det er også som folketingsmedlem repræsenterende Socialdemokratiet – og så vil jeg som formand i udvalget behandle sagen, som vi skal behandle den dér.

Jeg undrede mig endnu en gang over skatteministerens besvarelse. Skatteministeren sagde, at han mente, at han havde forstået betænkningen. Det lød faktisk ikke sådan på det, skatteministeren sagde efterfølgende. Det lød, som om skatteministeren enten havde villet misforstå betænkningen, eller i hvert fald ikke ville rette sig efter betænkningen.

Og så er der noget meget værre, skatteministeren ikke har forstået, nemlig den måde, man sædvanligvis som minister arbejder på i forhold til et folketingsflertal. Når ministeren således ikke vil forstå den måde – eller vil misforstå den måde – vi parlamentarisk arbejder på, så er der selvfølgelig kun tilbage for udvalgets medlemmer, der har deltaget i betænkningssagens afgivelsen, at anmode om at få sagen tilbage til udvalget med henblik på dér at lovfæ-

[Pia Gjellerup]

ste, hvad vi mente måtte være helt rimeligt og forståeligt for en skatteminister: at tage til efterretning og følge, når et folketingsflertal melder sig.

Så vil jeg i øvrigt sige, at vi i forbindelse med den ekstra udvalgsbehandling vil overveje, om vi ikke skal lette ministeren for at tage disse efter ministerens mening små beløb med i den store forhandling med kommunerne og simpelt hen lave det sådan, at de kommuner, der skal tilbagebetale beløb, bliver holdt skadesløse kommune for kommune.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Hvis det er et ønske, at sagen skal bringes tilbage til Skatteudvalget, så hverken kan eller vil jeg selvfølgelig forhindre det. Men jeg vil gerne sige, at jeg synes ærligt talt, det er at gøre en meget stor sag ud af et ret lille problem.

Nu er vi ved anden behandling i dag, og jeg synes da, det er udmærket, hvis vi kan drøfte sagen på ny i Skatteudvalget inden tredjebehandlingen og se, om ikke vi kan finde nogle fornuftige løsninger på dette her.

Når jeg er kommet med den tilkendegivelse, som jeg er, så er det, fordi jeg af mange forskellige grunde finder det meget væsentligt at fastholde det princip, at ændringer i skatteprovenuer ikke indgår i det udvidede totalbalanceprincip. Det har der også været enighed om mellem regeringen og kommunerne ved talrige lejligheder, og det gælder jo, både når det går den ene vej, og når det går den anden vej. Kommunerne er også interesseret i, at det princip bliver fastholdt, for ellers vil det jo betyde, at staten nogle gange kunne komme og gøre krav gældende mod kommunerne, når det gik den ene vej, og så kunne kommunerne komme og gøre krav gældende mod staten, når det gik den anden vej.

Jeg mener, det er meget betænkeligt, hvis man bare lige sådan ved en hovsamanøvre på grundlag af en enkelt konkret sag fra Folketingets side begynder mere grundlæggende at ændre i det udvidede totalbalanceprincip, som der er enighed om mellem regeringen og kommunerne. Derfor synes jeg også, det ville være meget hensigtsmæssigt så at få en mere grundlæggende drøftelse af dette i udvalget. For hvis det virkelig er flertallets opfattelse, at vi i denne lille bitte sag skal bryde det udvidede totalbalanceprincip, så er det i alle tilfælde meget

afgørende, at det i så fald sker på en sådan måde, at der ikke principielt brydes med det, som kommunerne og regeringen er enige om i administrationen af det udvidede totalbalanceprincip, og så kræves der i alle tilfælde en mere grundlæggende drøftelse i Folketingets Skatteudvalg.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Jeg synes, det er en træls diskussion, denne her. Det, det handler om, er: Vil ministeren rette sig efter udvalgets flertal, eller vil han ikke? Og ministeren siger, at det vil han ikke. Så vil jeg bede om at få sagen tilbage til udvalget, og så må vi tilføje en paragraf, som siger, at det er statskassen, der udreder tilbagebetalingen. Sådan mener jeg det må løses. Men jeg synes, at denne her diskussion er træls.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslaget om en ny affattelse af § 1, § 1 i den nye affattelse og §§ 2-5 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

21) Anden behandling af lovforslag nr. L 205:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Straksafskrivning med visse tilskudsbeløb på erhvervede formuegoder).

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).

(Fremsat 23/1 92. Første behandling 6/2 92. Betænkning 26/2 92).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.